

лісопатологічного обстеження лісових насаджень

05.06.2025

м. Радомишль

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення вибіркової санітарної рубки (далі ВСР), наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року.

[illegible]

Українківське лісництво

12	23	5.9		5.9	6ДЗ4СЗ	161	0.65	3	24	40	300	3	несправжній дубовий трутовик, дубова бронзова златка, вузькотіла зелена, дубовий заболонник, великий та малий соснові лубоїди	20
28	1	3.3		3.3	9СЗ1ДЗ+БП	71	0.70	1	24	28	345	4	великий та малий соснові лубоїди, несправжній дубовий трутовик, дубова бронзова златка, вузькотіла зелена, дубовий заболонник	15
28	17	4.2		4.2	9СЗ1БП+ДЗ	66	0.70	1А	26	30	395	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, бактеріальна водянка	10
67	5	6.5	(3)	5.9	10СЗК+БП	66	0.70	2	18	22	280	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	30
73	5	6.7		6.7	10СЗК+БП	57	0.70	1	20	24	305	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	20
73	14	5.1		5.1	10СЗ	66	0.70	1	21	24	330	4	великий та малий соснові лубоїди	20
74	5	4.9		4.9	10СЗК	62	0.70	1	20	22	320	4	коренева губка, великий та малий соснові лубоїди	25
97	2	11.0	(3)	9.9	8СЗ(66)2СЗ(96)	66	0.80	2	20	24	350	4	великий та малий соснові лубоїди	35
Разом :		47.6		45.9										

Любовицьке лісництво

38	19	0.7		0.7	7ОСЗБП	46	0.70	1	22	24	250	4	справжній трутовик, березова губка, бактеріальна водянка	55
45	31	1.5		1.5	4ЯЗ1ДЗ3ОС2ГЗ+ЯЛЕ	56	0.70	1	19	18	180	4	великий та малий ясеневі лубоїди, бактеріальний рак ясеня, справжній трутовик, дубова бронзова златка, вузькотіла зелена, дубовий заболонник	140
51	19	6.3		6.3	4СЗ4БП2ОС+ВЛЧ	66	0.70	1	24	28	290	4	великий та малий соснові лубоїди, березова губка, бактеріальна водянка	10
64	13	6.4	(2)	4.4	4БП1ВЛЧ1ОСЗГЗ1ЯЗ	76	0.70	2	24	28	220	4	березова губка, бактеріальна водянка, несправжній вільховий трутовик, справжній трутовик, ясеневий лубоїд	20
Разом :		14.9		12.9										

Іршанське лісництво

24	11	8.0		8.0	10СЗ	71	0.60	1А	27	32	380	4	великий та малий соснові лубоїди	10
24	18	4.2	(1)	4.1	10СЗ+БП	71	0.65	1	22	24	305	4	великий та малий соснові лубоїди	20
41	5	3.6		3.6	10СЗ+БП+ДЗ	89	0.60	1	28	30	380	3	великий та малий соснові лубоїди	5
41	6	1.8		1.8	10СЗ+БП	66	0.50	1А	26	26	290	3	великий та малий соснові лубоїди	10
53	13	23.0	(3)	14.2	10СЗ	71	0.70	1	22	24	335	4	великий та малий соснові лубоїди	5
53	18	6.0	(3)	2.6	10СЗ+БП	81	0.60	1	26	30	350	4	великий та малий соснові лубоїди	10
53	24	3.5		3.5	10СЗ	81	0.50	1	25	28	270	3	великий та малий соснові лубоїди	5
58	11	6.9	(2)	6.1	10СЗ+БП	66	0.50	1	24	28	290	4	великий та малий соснові лубоїди	10
58	12	1.4	(2)	1.0	10СЗ	81	0.50	1	26	30	290	4	великий та малий соснові лубоїди	10
Разом :		58.4		44.9										

Білівське лісництво

18	6	1.2		1.2	10СЗ	83	0.60	1	25	28	320	3	великий та малий соснові лубоїди	10
18	7	3.7		3.7	10СЗ	83	0.60	2	24	28	300	3	великий та малий соснові лубоїди	15
18	10	1.5		1.5	10СЗ	81	0.70	1	26	30	400	3	великий та малий соснові лубоїди	10

[illegible]

Малинське лісництво

[illegible]

Радомишльське лісництво

22	10	0.7	0.7	9С31ДЗ+ГЗ+ВЛЧ	67	0.60	1А	25	30	320	2	великий та малий соснові лубойди, несправжній дубовий трутовик, дубова бронзова златка, вузькотіла зелена, дубовий заболонник	20
----	----	-----	-----	---------------	----	------	----	----	----	-----	---	---	----

Радомишльське (Поташнянське) лісництво

[illegible]

Потіївське лісництво

[illegible]

Результати обстеження:

При обстеженні насадження виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). У насадженнях сосни в нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проекціями крон на підстилці знайдено від 10 до 20 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*), а також короїдом типографом (*Ips typographus*).

В насадженнях, де діють осередки кореневої губки (КГ) *Heterobasidion annosum*, спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких, або куртинних вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи та викликаючи корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшені річного приросту, ажурності крон, укорочені хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно обпадає. В подальшому насадження заселились стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою, стовбуровим сосновим смолюхом, малим рогахвостом).

У ясеневих насадженнях (*Fraxinus excelsior*) відмічене помітне зниження рівня біологічної стійкості, яке проявляється у всиханні гілок, що охоплює значну частину крон дерев. Це зумовлено ураженням бактеріальним раком та халаровим раком ясена. Трапляється вивалення дерев внаслідок поширення гнилизни в коренях та окоренках. В нижній частині дерев виявлено велику кількість льотних отворів великого ясеневого лубоїда (*Hylesinus crenatus* F.). Також на повалених деревах в середній та верхній частинах стовбура присутні звивисті ходи, що свідчать про заселення малим ясеневими лубоїдом (*Hylesinus fraxini* Panz.).

У насадженнях дуба звичайного (*Quercus robur* L.), вільхи чорної (*Alnus glutinosa*) виявлено ознаки поточного заселення, або відпрацювання такими вторинними шкідниками як златка дубова бронзова (*Chrysobothris affinis* F), зелена вузькотіла (*Agrilus viridis* L), вузькотіла (*Agrilus angustulus*) та дубовий заболонник (*Scolytus intricatus* Ratz), про це свідчать личинкові та маточні ходи, які помітні на поверхні деревини та під корою, завдовжки від 1 до 3 сантиметрів. Також на деревах є велика кількість льотних отворів даних шкідників. Крім того, зустрічалося ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком (*Fomitiporia robusta*), що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба.

Насадження берези повислої (*Betula pendula* Roth.), вже досягли стиглого віку і мають динамічну тенденцію до зниження загальної стійкості. Характерне утворення суховерхості, що досить швидко поширюється на всю крону. Негативний вплив вікових змін у берези суттєво підсилюється ураженням бактеріальною водянкою та крім того розвитком стовбурово-окоренкових гнилей, які викликані березовою губкою та несправжнім трутовиком, плодові тіла яких розташовані на висоті від 0,5 до 2,5 метрів. Ослаблені дерева заселені комплексом вторинних шкідників (березовий заболонник, березовий рогахвіст, тощо).

В осикових (*Populus tremula*) деревостанах спостерігається ураження дерев осики несправжнім осиковим трутовиком, присутність плодових тіл гриба на висоті від 0,5 до 3 метрів, є підтвердженням цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними

шкідниками, а саме, заболонник струменястий (*Saperda carcharias* L), скрипун осиковий великий (*Scolytus mulnistratus* Marsch).

Безпосередньо у всихаючих дерев граба звичайного відбувається відшарування кори та помітні ознаки заселення стовбуровими шкідниками. А також ураження дерев несправжнім трутовиком (*Phellinus igniarius*) та східчастим раком, збудник якого гриб- (*Neonectria galligena*).

Також є насадження у яких спостерігається помітне накопичення захаращеності, у вигляді лежачого сухостою, вітровальних дерев та частин зламаних стовбурів.

Для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насаджень Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - ВСП з інтенсивністю (окомірно) 5-140 м³/га у вищезазначених насадженнях на площі **235,0 гектарів**.

ВСП провести у 2025 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,20,21,22,23,26,27 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Представники комісії:

Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП
«Київлісозахист»

Вікторія ШВЕНЬ

Провідний інженер-лісопатолог ДСЛП
«Київлісозахист»

Олена СУСЬКА

Інженер з охорони і захисту лісів I категорії
Радомишльського надлісництва

Сергій ПРИХОДЬКО

Лісничий Чоповицького лісництва

Юрій ГАЛАНЗОВСЬКИЙ

Лісничий Українківського лісництва

Василь МАЄВСЬКИЙ

Лісничий Любовицького лісництва

Олег МИХАЙЛЕНКО

Лісничий Іршанського лісництва

Володимир БИЧАЄВ

Лісничий Білківського лісництва

Олександр ЛІСОВСЬКИЙ

Лісничий Малинського лісництва

Андрій ОЛЕКСІЙЧУК

Лісничий Радомишльського (Поташнянського)
лісництва

Олексій ДУХНИЧ

Лісничий Потіївського лісництва

Олександр ЯКИМЕНКО